

Tips til å kutte papir med kuttemaskin

Det er så utrolig mange flotte ting man kan lage av papir. Men å kutte papir med en kuttemaskin kan iblant være frustrerende. Jeg håper at mine tips vil gjøre jobben lettere for deg.

Hobbyhilsen fra

Susanne

Å jobbe med kuttematte

Det er ikke lett det her!

Bruker man en kuttematte med sterk lim, kan papiret sitte fast, og matten kan bli ødelagt når man prøver å fjerne papirrestene. Bruker man en matte med svak lim, sitter papiret ofte ikke fast og blir så forskjøvet under kuttingen. Jeg har best erfaring med å bruke matter med svak lim, eller matter som er godt brukte. Og så taper jeg fast papiret på matten med maskeringstape.

Det kan være vanskelig å ta av papirmotiver med tynne linjer fra matten, uten å ødelegge disse. Her hjelper det å bøye matten. De fleste mattene tåler å bli bøyd riktig mye. Ellers bruker jeg også ofte en knappenål for å pirke av små papirdeler fra matten.

Er motivet krøllete etter at du har tatt det av matten kan du stryke det. Slå av dampen på strykejernet, og dekk motivet med bakepapir. Stryk i ca. 10 sekunder.

Har du kuttet konfetti? Eller ligger det masse papirrester på matten? Disse kan du fjerne med hjelp av en plastskrape. Jeg bruker en billig og tynn deigskrape fra en kjedebutikk.

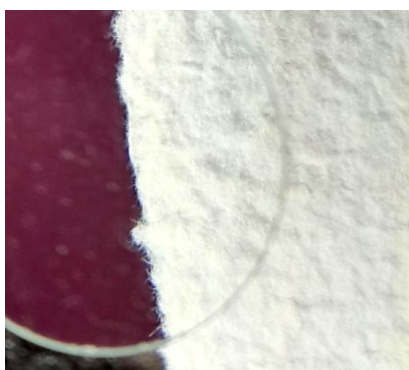
Til en del kuttemaskiner fra Cameo finnes det elektrostatiske matter. Dette gjør at man slipper å bruke en matte med lim, og det høres jo fantastisk ut for papirkutting. Nå er det dessverre min erfaring at elektrostatiske matter fungerer sånn middelmådig. Og så liker jeg ikke at det tar flere minutter før arket sitter godt fast. Men det finnes ikke noe fasit her! Kanskje du kan teste matten før du kjøper den?

Har du tenkt å kutte samme papirmotiv mange ganger? Da kan det hende at maten blir skadet, fordi kniven kutter på samme sted igjen og igjen. Du bør derfor flytte motivet litt i din programvare, etter å ha kuttet samme motiv noen ganger.

Å bruke riktig papir

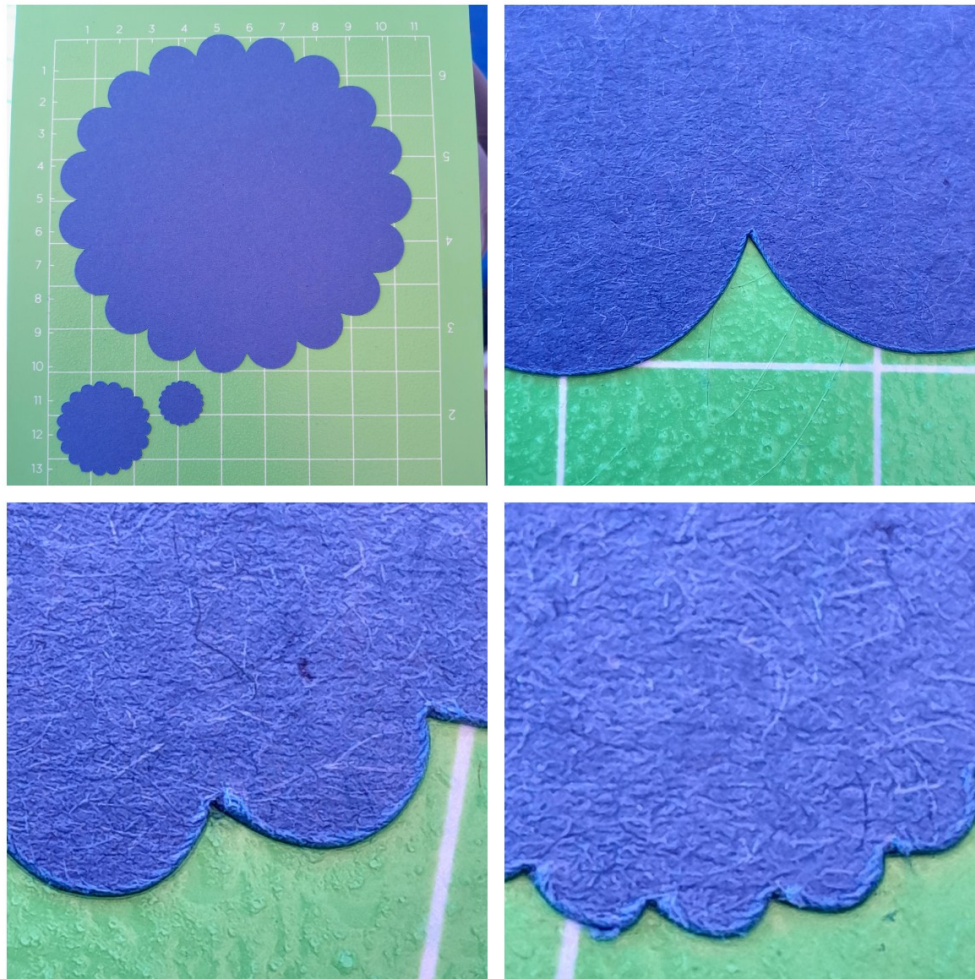
Du velger en papirtype i din programvare, og så blir papiret kuttet perfekt, eller? Dessverre er det ikke så enkelt i praksis. En ting er om innstillingene stemmer, men det andre er at papir er så mangt.

De to papirene på bildene veier like mye per m². Papiret til venstre er veldig mykt, og hvis du river det stikker det ut mange løse papirfibre. Denne papirtypen er uegnet for

kuttemaskiner, fordi kniven drar med seg papirfibre. Det andre papiret er riktig kompakt, og river du det, er det langt mindre fibre som stikker ut. Denne typen papir får en jevn kuttekante.

Hvis du bruker riktig tykke papirtyper kan det være vanskelig å kutte små motiver. Men også ellers, selv med tynne papirtyper, kan et motiv bli for lite. Du er kanskje vant til dies som klarer å stanse bittesmå detaljer, og så blir du skuffet at kuttemaskinen ikke klarer det samme. Da må du huske at det er en forskjell mellom å stanse og å kutte. Til gjengjeld kan du forstørre og forminske motivene med kuttemaskinens programvare, og det er også mye billigere å kjøpe filer enn dies.

Bilde: Her ser du samme motiv kuttet i tre forskjellige størrelser i kartong. Det minste motivet ble ikke kuttet fint.

Innstillinger

Jeg opplever at innstillingene som anbefales for papir ofte må justeres. Det skyldes kanskje at jeg kutter veldig mye papir, og det gjør at knivene mine er rimelig sløve.

Hvis du opplever at kniven ikke klarer å kutte gjennom papiret kan du gjøre et forsøk med å sette opp kuttedybden (eventuelt med flere hakk/tall) eller velge et tykkere material i programvaren. Du kan også velge å kutte motivet to ganger.

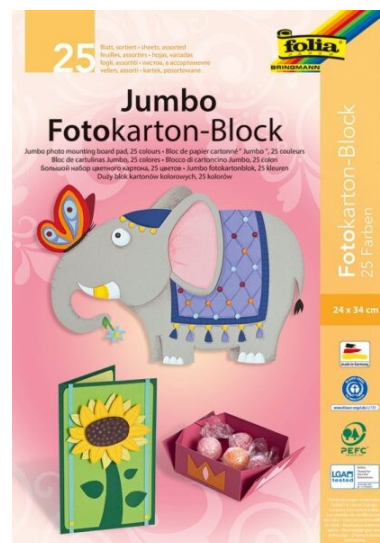
Det kan være lurt å ha forskjellige kniver hvis du kutter både papir og andre materialer. Jeg bruker en riktig gammel kniv (den har vært i bruk seks år) for fotokartong og sjablonplast. Til klistremerker og motivpapir bruker jeg en litt nyere kniv. Til HTV (heat transfer vinyl) bruker jeg alltid den nyeste kniven jeg har.

Mitt favorittpapir til kutteprosjekter

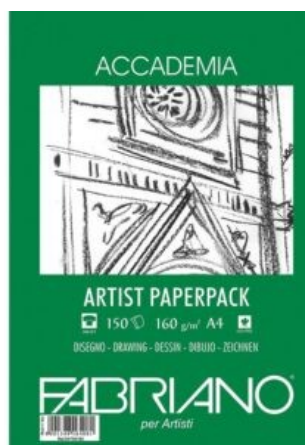
Vi er så heldige i Norge at det finnes mange hobbybutikker med et ganske stort utvalg av papir. Så du har antakeligvis allerede dine favoritter. Men hvis du er nybegynner, og ikke helt vet hvor du kan handle papir, får du kanskje litt hjelp av denne listen.

NB! Jeg har ikke noe samarbeid med butikker som selger papir og/eller lim, eller produsenter som lager papir og/eller lim. Produktene som jeg beskriver er kun mine personlige preferanser.

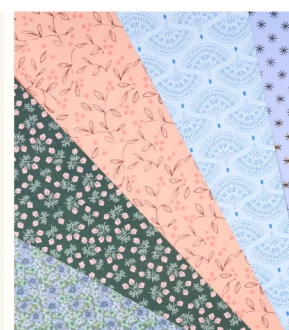
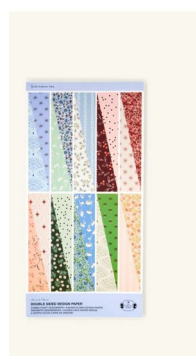
Fotokartong: Jeg bruker fotokartong til å lage esker og for å kutte store og stabile papirdeler. Favoritten min er fotokartongen fra Folia, som blant annet selges hos Tegne.no.

Middels tykke papirtyper: Også fra Tegne.no kommer disse to papirtypene. Papiret til venstre er et gjennomfarget tegnepapir med 130 gram per m2. Papiret finnes i forskjellige størrelser. Det andre papiret er et kunstnerpapir fra Fabriano. Papiret finnes i forskjellige tykkelser, men jeg bruker det som veier 160 gram per m2. Papiret er offwhite og nokså matt. Dette er min favoritt til "print and cut". Hvis du foretrekker en glatt og litt glanset overflate er ikke dette riktig papir for deg.

Motivpapir/mønstret papir: Jeg elsker de flotte papirblokkene fra Søstrene Grene. Panduro har også fine mønstrete papirtyper.

Glitterpapir: Glitterkartong er nokså dyrt, så jeg kjøper heller glitterpapir. Så kutter jeg motivet både i fotokartong og glitterpapir og limer glittermotivet på kartongen. Glitterpapiret kjøper jeg hos Panduro eller Tegne.no.

NB! Glitterpapir og -kartong sliter på kuttekniven. Bruk helst en gammel kniv til dette.

Lime eller tape sammen papirdeler

Det finnes et stort utvalg av papirlim, limputer, limprikker og tape for å lime sammen papirdeler. Alle produktene har sine fordeler og ulemper. I tillegg er dette nok også et spørsmål om personlig preferanse.

Limstift: Å bruke en limstift er helt greit, hvis du skal lime fast noen papirbiter på annet papir, men hvis du skal lage pakkellapper, 3-D-papirprosjekter og lignende, så er limet for svakt.

Papirlim i tube eller flaske: Papirlim i tube/flaske er et rimelig produkt, som fungerer helt greit. Likevel er jeg ikke så glad i denne typen lim, fordi limet er "vått". Det gjør at papiret kan bli bølgete.. Jeg synes også at det er vanskelig å få fordelt limet jevnt, og at det kan bli en del søl.

Dobbeltsidig tape til papir: Dobbeltsidig tape er favoritten min for å lime sammen papirdeler. Det er ingen søl og alt ligger flatt og pent. Den eneste ulempen er at man må fikle av dekkpapiret. I tillegg er limstyrken ikke veldig kraftig.

Limprikker: Jeg er litt uenig med meg selv, om jeg liker limprikker eller ikke. Limprikker fungerer så absolutt! Men så er det dette med disse små plastarkene på prikkene. De har en tendens til å bli sittendes fast på alle mulige steder, inkludert mine fingre.

Limputer: Hvis du ønsker en 3D-effekt, ved at to papirlag har litt avstand, så er limputer tingen. Dette er et rimelig og praktisk produkt.

Limpistol: Jeg har forsøkt å bruke limpistol til mine papirprosjekter. Det fungerte overraskende godt, men dessverre så begynte ting å falle av igjen etter kort tid. Så jeg kan ikke anbefale limpistol.

Universallim: Iblant duger tape og limprikker ikke. Hvis du ønsker å lime sammen papir, og vil unngå våt hvit papirlim, så kan du bruke transparent universallim. Dette limet er godt egnet til å lime sammen større og tyngre papirdeler. Min favoritt er universallimet fra Pritt.

Limpenn fra Sakura: Disse pennene er ikke helt billige, men skal du lime fast papir som har supertynne linjer, eller bittesmå detaljer, så er dette et veldig godt produkt. Tuppen, der limet kommer ut, er omtrent som en kulepenn.